

17 Δεκεμβρίου 2002

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, στη δευτερολογία του στη Βουλή (κατά την προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση με θέμα τη Σύνοδο Κορυφής της Κοπεγχάγης σε συνδυασμό με το σχέδιο λύσης του κυπριακού προβλήματος) είπε τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τις μέχρι τώρα τοποθετήσεις πιστεύω ότι προκύπτει ένα σαφές συμπέρασμα: Εκτός του ΚΚΕ, όλοι συμφωνούμε στην ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμφωνούμε στην ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, όπως συμφωνούμε να συνεχίσουμε την προσπάθεια για τη λύση του πολιτικού προβλήματος.

Συμφωνούμε ότι η διαπραγμάτευση θα είναι δύσκολη. Υπάρχουν διαφορετικές εκτιμήσεις για το τι θα πρέπει να αφορά η διαπραγμάτευση, ποια θα πρέπει να είναι τα κεντρικά σημεία της διαπραγμάτευσης και πώς θα γίνει αυτή. Αυτό είναι κατανοητό.

Υπάρχει, όμως, η κοινή θέληση από τους περισσότερους να συνεχίσουμε για να ολοκληρώσουμε τη συνολική λύση του κυπριακού προβλήματος. Και πιστεύω ότι αυτό είναι ένα πολύ θετικό συμπέρασμα της σημερινής συζήτησης.

Θα προσπαθήσω να απαντήσω σε μερικά ερωτήματα που τέθηκαν και να κάνω και εγώ ορισμένα σχόλια:

Πρώτα απ' όλα, επειδή η κυρία Παπαρήγα, ξεκινώντας τη συζήτηση, αναφέρθηκε στην άποψη τη δική μας δήθεν ότι θεωρούμε την Ελλάδα κέντρο των εξελίξεων, σίγουρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα δεν είναι το κέντρο των παγκοσμίων και των ευρωπαϊκών εξελίξεων. Ήταν όμως το επίκεντρο των συζητήσεων σε αυτό το θέμα, στο Κυπριακό, στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Και τώρα να υποβάλω ορισμένα ερωτήματα: Έγινε ή δεν έγινε η ένταξη; Έγινε. Πώς έγινε η ένταξη; Ασπάζεστε και εσείς, κυρία Παπαρήγα, τη θεωρία του αυτόματου πιλότου; Έγινε η ένταξη, χωρίς να τη στηρίξει κανείς από τους «15»; Χωρίς να εργασθεί κανείς από τους «15» για την πραγματοποίησή της; Ποιος πίεσε; Ποιος μίλησε στους άλλους; Ποιος οδήγησε στο Ελσίνκι και στις επόμενες αποφάσεις; Η Ελλάδα δεν ήταν παρούσα;

Λοιπόν, ας μην υποτιμάμε το ρόλο της χώρας που είναι σημαντικός σ' αυτό το θέμα και αυτό είναι χρήσιμο να το λέμε, για να γνωρίζουν και οι Έλληνες πολίτες ότι η χώρα μας είναι μια χώρα που έχει ρόλο.

Η κυρία Παπαρήγα είπε ότι το Σχέδιο Ανάν δεν πληροί τους όρους της απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας. Κριτήριο στην αποδοχή του Σχεδίου Ανάν για βάση διαπραγματεύσεως είναι ακριβώς ότι ικανοποιεί τους όρους της απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Συγκεκριμένα, στο Σχέδιο διασφαλίζονται:

- Ένα κράτος οργανωμένο ως διζωνική και δικοινοτική ομοσπονδία. Απορρίπτεται η λογική των δύο κρατών ή της συνομοσπονδίας.
- Μία κυριαρχία. Στο Σχέδιο κυρίαρχο είναι το κυπριακό κράτος. Οι επιμέρους συστατικές πολιτείες (έτσι είναι ο όρος) δεν είναι κυρίαρχες. Ασκούν, απλώς, κυρίαρχα τις αρμοδιότητές τους, στο πλαίσιο όμως του ομοσπονδιακού συστήματος.
- Μια διεθνής προσωπικότητα. Το Σχέδιο προβλέπει ότι το κυπριακό κράτος και μόνο αυτό έχει τη μία και μόνη διεθνή προσωπικότητα. Και επειδή κάποιοι αναρωτιούνται «μα, μπορούν οι συστατικές πολιτείες να υπογράψουν και διεθνείς συμβάσεις;», η απάντηση είναι απλή: Κοιτάξτε και σε άλλα ομόσπονδα κράτη και θα διαπιστώσετε ότι και εκεί αυτό είναι δυνατό. Αναφέρω, για παράδειγμα, το Βέλγιο που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Μία ιθαγένεια. Προβλέπεται μία κυπριακή ιθαγένεια. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η ύπαρξη ιδιότητας πολίτη των δύο συστατικών πολιτειών δεν αναιρεί τη μία ιθαγένεια του κράτους. Η ιδιότητα πολίτη των συστατικών πολιτειών αποδίδεται επιπροσθέτως. Πρώτη και κυρίαρχη ιδιότητα είναι η ιδιότητα του πολίτη της κυπριακής πολιτείας: Η μία ιθαγένεια.

Απαγορεύεται στο Σχέδιο ρητά κάθε μορφή διχοτόμησης ή απόσχισης.

Το Σχέδιο βασιζείται, επίσης, στην προβλεπόμενη από την απόφαση αρχής της πολιτικής ισότητας. Δεν επιτρέπεται να αγνοούμε την αρχή αυτή που έχει εξειδικευθεί με την έννοια της αποτελεσματικής συμμετοχής των δύο κοινοτήτων στην άσκηση της εξουσίας και περιέχεται στις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, ήδη από την εποχή των δεικτών Ντε Κουεγιάρ και από την εποχή που γινόταν λόγος για τις δέσμες των ιδεών Γκάλι. Δεν μπορεί, λοιπόν, να επιδιώκουμε την εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και να ξεχνάμε την πολιτική ισότητα των δύο κοινοτήτων. Αυτό ισχύει σε όλα τα ομόσπονδα κράτη.

Και τέλος, εξασφαλίζεται η συνέχεια του κράτους, καθώς δεν απαιτείται νέα ένταξη στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και στους άλλους διεθνείς οργανισμούς. Η ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία μετεξελίσσεται σε ομοσπονδιακό κράτος, συνεχίζεται απρόσκοπτα.

Η κυρία Παπαρήγα υποστήριξε, αν κατάλαβα καλά, ότι η λύση που έγινε με την ένταξη είναι λανθασμένη, ότι το Σχέδιο Ανάν είναι λανθασμένο και άρα να συνεχισθεί το status quo, η υπάρχουσα κατάσταση. Αλλά είναι βέβαιοι όσοι υποστηρίζουν με την κυρία Παπαρήγα ή ανεξαρτήτως από την κυρία Παπαρήγα, τη μη λύση, είναι βέβαιοι ότι δεν θα υπάρξει νέος εποικισμός στο νησί; Εάν δεν μας ενδιαφέρει η δημογραφική σύνθεση και εξέλιξη της

βόρειας Κύπρου, θέλουμε μια ενδεχόμενη όξυνση της αντιπαλότητας ανάμεσα στις δύο κοινότητες; Αν δεν μας ενδιαφέρουν οι σχέσεις των δύο κοινοτήτων, θέλουμε να καταστεί η πράσινη γραμμή μια ελληνοτουρκική γραμμή υψηλής έντασης;

Πιστεύω πως όλοι δεν μπορούμε να αδιαφορούμε στα προαναφερόμενα. Μας ενδιαφέρει να μην υπάρχει ένταση, να μην υπάρχει εθνικισμός, να μην αλλάξει η δημογραφική σύνθεση και ως εκ τούτου να μην προκύψουν νέες αντιπαλότητες.

Δεν μπορεί να εύχεται κανείς, πραγματικά, τη διχοτόμηση. Εκείνο που προτιμούν ορισμένοι είναι η ουτοπία της στεγανοποίησης. Είναι ουτοπία κάθε είδους διχοτόμηση, η οποία θεωρεί ότι μπορεί να πετύχει τη στεγανοποίηση της μιας μεριάς από την άλλη. Το είδαμε και στην περίπτωση της Γερμανίας. Το τείχος του Βερολίνου δεν μπόρεσε να στεγανοποιήσει τα δύο τμήματα της πόλης.

Αλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε, το είδατε ότι υπάρχουν χιλιάδες Τουρκοκύπριοι που θέλουν να πάρουν ελληνοκυπριακά διαβατήρια για να μπορούν να ταξιδέψουν και να πάνε να μετεγκατασταθούν αλλού. Εμείς θα τους πούμε «όχι, μείνετε εκεί, δεν μας ενδιαφέρετε;», πρέπει δηλαδή να υψώσουμε τείχη και απέναντί τους; Λοιπόν, δεν μπορούμε να κόψουμε –ας φέρω αυτή την εικόνα- με ένα πριόνι τη βόρεια Κύπρο και να τη στείλουμε κάπου στη Μεσόγειο.

Κατά συνέπεια, η άποψη της μη λύσης, η άποψη της διχοτόμησης θα σηματοδοτήσει την αφετηρία νέων προβλημάτων στο μέλλον. Θα σηματοδοτήσει την αφετηρία νέων εντάσεων, νέων κινδύνων. Να μην πλανιόμαστε: **Η επιλογή της διχοτόμησης είναι η επιλογή ενός νέου ανοικτού γραμματίου και όχι το κλείσιμο του λογαριασμού.**

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Καραμανλής το πρώτο που έθεσε, μεταξύ άλλων, αλλά το πιο σημαντικό είναι το θέμα του δημοψηφίσματος. Επικαλέσθηκε το γεγονός ότι προβλέπεται δημοψήφισμα το οποίο θα εγκρίνει και την ένταξη ως απόδειξη ή ίσως απόδειξη του ότι υπάρχει σύνδεση ένταξης και λύσης. Δηλαδή, υπάρχει κάποιος όρος, κάποια προϋπόθεση.

Πρώτα απ' όλα θέλω να παρατηρήσω το εξής: Επειδή ο κ. Καραμανλής και σήμερα και σε μία δήλωση που έκανε προ ημερών χρησιμοποίησε τον όρο «προαποφασισμένη λύση», θέλω να εκφράσω την απορία μου τι σημαίνει αυτός ο όρος. Σημαίνει ο όρος αυτός ότι εγώ ο Έλληνας Πρωθυπουργός στην Κοπεγχάγη, ο Δανός Πρωθυπουργός ως Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου και οι Πρωθυπουργοί των άλλων κρατών μυστικά συμφώνησαν ότι αυτή είναι η λύση και θα επιβληθεί και παρουσίασαν μια λύση άνευ όρων και προϋποθέσεων για να εξαπατήσουν τον ελληνικό λαό; Δεν πιστεύω ότι ο όρος «προαποφασισμένη λύση» τον οποίο χρησιμοποιήσατε, κύριε Καραμανλή, εννοεί κάτι τέτοιο. Γιατί αν εννοείτε κάτι τέτοιο είναι κρίμα και πολύ λυπάμαι γι' αυτό. Διότι

πιστεύω ότι δεν είναι τρόπος σοβαρός να επιχειρηματολογούμε σ' αυτή την αίθουσα πως υπάρχουν κάποιοι, οι οποίοι θέλουν να εξαπατήσουν τον ελληνικό λαό και να διαθέσουν εν κρυπτώ τα εθνικά του δίκαια και δικαιώματα.

Έρχομαι, λοιπόν, πάλι στο δημοψήφισμα. Η τελική έκβαση του δημοψηφίσματος, το οποίο προβλέπεται στο Σχέδιο Ανάν, αν είναι θετική, δηλαδή υπάρξει απάντηση «ναι», σημαίνει ότι ο κυπριακός λαός εγκρίνει τη συμφωνία, τη θεμελιώδη συμφωνία, όλα τα σχετικά και εγκρίνει επίσης την ένταξη της Κύπρου, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής της θεμελιώδους συμφωνίας.

Αν υπάρξει αρνητική απάντηση στο δημοψήφισμα, τότε αυτό σημαίνει ότι ο κυπριακός λαός δεν εγκρίνει τη θεμελιώδη συμφωνία και δεν εγκρίνει και την ένταξη υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της θεμελιώδους συμφωνίας.

Η ένταξη που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των άλλων 15 χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζει να υπάρχει ως απόφαση και συνεχίζεται με τους όρους τους οποίους προβλέπει η Ε.Ε. για τις άλλες εννέα καινούργιες χώρες.

Λοιπόν, για να επαναλάβω και να είμαι σαφής, επειδή αυτό φαίνεται αν κοιτάξετε τα ερωτήματα, τα οποία θα τεθούν με το δημοψήφισμα. Ποια είναι τα ερωτήματα: Η έγκριση της θεμελιώδους συμφωνίας, η έγκριση των νέων όρων της συνθήκης εγγύησης και η έγκριση της προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της θεμελιώδους συμφωνίας και της συνθήκης εγγύησης, στην οποία συμμετέχουν η Τουρκία και η Ελλάδα.

Γιατί είναι δυνατές δύο εντάξεις: Η μία, υπό τους όρους της θεμελιώδους συμφωνίας και η άλλη ένταξη υπό τους όρους που υπάρχουν τώρα. Στις 30 Μαρτίου αποφασίζουν οι Κύπριοι, αν θα γίνει η ένταξη υπό τους όρους της θεμελιώδους συμφωνίας που είναι διαφορετικοί από τους τωρινούς όρους. Εάν δεν εγκριθεί υπό τους όρους της θεμελιώδους συμφωνίας, τότε εξακολουθεί να υπάρχει η ένταξη, όπως την αποφασίσαμε τώρα. Αυτό είναι σαφές. Κοιτάξτε το κείμενο, σας παρακαλώ, του Σχεδίου Ανάν, εκεί που τίθενται τα ερωτήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ρωτήθηκα γιατί ορίζεται ημερομηνία και ειπώθηκε μάλιστα το ότι ορίζεται ημερομηνία (28 Φεβρουαρίου) είναι κι αυτό μία διασύνδεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλουμε τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων; Εγώ πιστεύω ότι τη θέλουμε. Τι χαρακτηρίζει τις διαπραγματεύσεις τώρα και πριν; Ο κ. Ντενκτάς δεν αρνιόταν να πάει να δει επί έναν ολόκληρο χρόνο τον κ. Κληρίδη; Στη διάρκεια της κατάθεσης και της συζήτησης του Σχεδίου Ανάν δεν ήταν άρρωστος; Δεν χάλασε το fax; Δεν πήγαινε και δεν πήγαινε ταξίδι; Δεν πήγε στην Αγκυρα την τελευταία μέρα στο νοσοκομείο; Δεν είπε ότι δεν έχει καιρό να εξετάσει (το Σχέδιο); Τι σημαίνουν όλα αυτά; Η

τουρκική ηγεσία, τις προηγούμενες μέρες, έλεγε ότι και αυτή δεν έχει καιρό να εξετάσει το θέμα. Τι σημαίνουν όλα αυτά; Σημαίνουν απλά κωλυσιεργία. Σημαίνει ότι σπρώχνουμε το πρόβλημα πέρα, ότι δεν θέλουμε να το συζητήσουμε. Ε, λοιπόν, σ' αυτή την κωλυσιεργία θέλουμε να βάλουμε τέλος.

Γι' αυτό εμείς είπαμε και υποστηρίξαμε και στην Κοπεγχάγη να μπει η ημερομηνία της 28^{ης} Φεβρουαρίου, για να δούμε την καλοπιστία ή την κακοπιστία των άλλων, για να κριθεί και πάλι. Και είναι σημαντικό αυτό. Δεν μπορούν να λένε «μετά από τρεις μήνες», «μετά από έξι μήνες». Πρέπει να έρθουν τώρα. Ο κ. Ντε Σότο πάει στις 7 Ιανουαρίου στη Λευκωσία. Πρέπει να έχουν απαντήσεις.

Και αυτό είναι ένα θέμα που έχει αντίκτυπο στις σχέσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι σκόπιμη, λοιπόν, η ημερομηνία.

Όσον αφορά τα διάφορα σενάρια που αναφέρθηκαν (σενάριο πρώτο, σενάριο δεύτερο, σενάριο τρίτο) όλα αυτά βασίζονται σε μία σειρά από υποθετικά ερωτήματα.

Εγώ πιστεύω ότι τα πράγματα δεν πρέπει να περιπλέκονται κατ' αυτό τον τρόπο. Υπάρχει η σκέψη από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας ή από πλευράς άλλου Κόμματος να πούμε στους Ελληνοκύπριους να μην διαπραγματευθούν τώρα; Υπάρχει η σκέψη να πούμε να αδιαφορήσουν για τη λύση, να πουν ότι «δεν μας ενδιαφέρει η λύση»; Υπάρχει η σκέψη ότι πετύχαμε την ένταξη και ας μπούκοτάρουμε τώρα τη λύση; Καταφέραμε ότι καταφέραμε και να αρνηθούμε τα υπόλοιπα;

Εγώ δεν συμφωνώ με όλες αυτές τις σκέψεις. Εγώ πιστεύω ότι η Κύπρος έχει να κερδίσει, αν διαπραγματευθεί εποικοδομητικά, αν διαπραγματευθεί καλόπιστα. Και με την καλόπιστη και εποικοδομητική διαπραγμάτευση, όποιο να είναι το αποτέλεσμα πείθει τη διεθνή κοινότητα ότι η Κύπρος θέλει τη λύση. Αυτό είναι το σημαντικό κριτήριο: Να φαίνεται ότι η Κύπρος θέλει τη λύση. Να πείθει ότι θέλει τη λύση. Και όχι να δημιουργεί εντυπώσεις ότι κορόιδεψε, εξαπάτησε και τώρα ας αφήσει τα πράγματα να τραβήξουν. Δεν πρέπει, σε καμιά περίπτωση, να υπάρχει η εντύπωση ότι σκέπτεται να αφήσει τα πράγματα να τραβήξουν. Αλλά πρέπει αντίθετα να εδραιώσει την πεποίθηση που δημιουργήθηκε στην Κοπεγχάγη ότι θέλει τη λύση καλόπιστα. Και θέλει μια σωστή λύση. Και πρέπει να αποδείξει ότι αυτό που θέλει είναι σωστή λύση.

Όσον αφορά τη σωστή λύση, πιστεύω ότι δεν χρειάζεται σ' αυτήν εδώ την αίθουσα συζήτηση, διότι αυτά είναι αντικείμενα διαπραγμάτευσης. Πρέπει, όμως, να είμαστε προσεκτικοί. Και είπατε, κύριε Καραμανλή, ότι εσείς αμφισβητείτε τους περιορισμούς στο δικαίωμα της εγκατάστασης, τους οποίους προβλέπει το Σχέδιο Ανάν. Χρειάζεται, όμως, μια προσοχή – θα έλεγα – γύρω απ' αυτό το θέμα. Γιατί εγώ συζήτησα με την κυπριακή ηγεσία και η κυπριακή ηγεσία πριν καν καταθέσει ο κ. Ανάν το Σχέδιό του, ήταν της άποψης ότι θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες μεταβατικές διατάξεις και κάποιοι περιορισμοί, όσον αφορά γενικά τα δικαιώματα, για να μην

επικεντρώνομαι στο ένα ή στο άλλο, διότι αν θέλουμε να λειτουργήσει σωστά η λύση, πρέπει, σε μια πρώτη φάση, να αποφύγουμε τριβές και εν πάση περιπτώσει ας τα ξεχάσουμε όλα αυτά. Θέλουμε να σταματήσει και θέλουμε πράγματι να σταματήσει η εγκατάσταση Τούρκων στο τουρκοκυπριακό τμήμα. Δηλαδή, δεν πρέπει, μετά τη λύση, να συνεχισθεί ο εποικισμός. Ποιος μπορεί να θέλει τον εποικισμό μετά τη λύση;

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα και θα είμαι λίγο πιο διεξοδικός. Στο θέμα αυτό του ότι η Κύπρος δεν συμμετέχει στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας και ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου στις Βρυξέλλες και την Κοπεγχάγη και χθες στις Βρυξέλλες έκλεισε το θέμα των σχέσεων της Ε.Ε. με το ΝΑΤΟ και της χρησιμοποίησης των μέσων του ΝΑΤΟ από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντίστροφα που ήταν γνωστό με τον τίτλο «το θέμα του ευρωστρατού».

Στις Βρυξέλλες την Παρασκευή (13/12) αποφασίσθηκε ότι οι λεγόμενες Berlin plus ρυθμίσεις, δηλαδή οι ρυθμίσεις για τις συνεργασίες ισχύουν για τα κράτη – μέλη της Ένωσης που είναι είτε μέλη του ΝΑΤΟ είτε συμβαλλόμενα μέρη στη «Σύμπραξη για την Ειρήνη» και κατ' επέκταση έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες ασφάλειας με το ΝΑΤΟ.

Δηλαδή, εκείνα τα μέλη της Ένωσης (για να το πω απλά) που συμμετέχουν είτε στη Συμφωνία την αποκαλούμενη «Σύμπραξη για την Ειρήνη» (PFP) ή αυτά που έχουν διμερείς συμφωνίες ασφάλειας με το ΝΑΤΟ, συμμετέχουν σε αυτή τη συνεργασία ΝΑΤΟ – Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επαναλαμβάνω, όλα τα κράτη, θα μετέχουν πλήρως στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής άμυνας, η οποία θα καλύπτει όλα τα θέματα ασφάλειας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού σχεδιασμού μιας κοινής αμυντικής πολιτικής. Επαναλαμβάνω: Όλα ανεξαιρέτως τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετέχουν στην αμυντική πολιτική.

Τρίτον, ότι με το σημερινό status της Κύπρου και της Μάλτας που δεν συμμετέχουν στη «Σύμπραξη για την Ειρήνη» (PFP) και δεν έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες με το ΝΑΤΟ, οι χώρες αυτές δεν μετέχουν σε επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν ΝΑΤΟϊκά μέσα με την ένταξή τους στην Ένωση. Οι χώρες αυτές όμως δεν θα παρεμποδίζονται να μετέχουν σε όργανα και να ψηφίζουν σε διαδικασίες, σχετικά με αποφάσεις που δεν προβλέπουν τη χρησιμοποίηση ΝΑΤΟϊκών μέσων. Δηλαδή, η Κύπρος και η Μάλτα μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην πολιτική άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε αποφάσεις και πολιτικές διεργασίες που αφορούν την ΚΕΠΠΑ, σε αυτοδύναμες επιχειρήσεις ευρωπαϊκές ειδικότερα, αλλά δεν θα συμμετέχουν σε εκείνες τις επιχειρήσεις, οι οποίες είναι επιχειρήσεις που αφορούν τη χρησιμοποίηση μέσων του ΝΑΤΟ.

Στις Βρυξέλλες χθες (16/12) συμφωνήθηκε κοινή δήλωση των δύο Οργανισμών (Ε.Ε. και NATO) με την οποία υιοθετούν τις αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώνεται η συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης και NATO. Μεταξύ αυτών εμπεδώνονται οι αρχές για τις οποίες η ελληνική πλευρά αγωνίσθηκε με επιμονή και συνέπεια. Περιέχονται στην κοινή δήλωση NATO – Ευρωπαϊκής Ένωσης τα εξής:

- Ισοτιμία μεταξύ NATO και Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Σεβασμός στην αυτονομία των αποφάσεων και των συμφερόντων Ευρωπαϊκής Ένωσης και NATO.
- Σεβασμός του Χάρτη του ΟΗΕ, της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συνθήκης της Ουάσιγκτον, προκειμένου να εμποδωθεί η δέσμευση για ειρηνική επίλυση των διαφορών, αποκλειόμενης της χρήσης ή της απειλής βίας και αποτροπή μονομερών ενεργειών.

Πολύ απλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ξεκίνησε το θέμα του λεγόμενου «ευρωστρατού» και το επαναλαμβάνω επειδή υπάρχουν πολλές λανθασμένες αντιλήψεις. Για παράδειγμα, διαπίστωσα σε κάποιο κείμενο πολιτικό το ερώτημα (πιστεύω, νομίζω ήταν της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης) «θα μπορεί ο ευρωστρατός να παίρνει μέρος σε επιχειρήσεις στο Αιγαίο ή όπου αλλού στην Αφρική ή στη Μέση Ανατολή;». Το θέμα έγκειται στο εξής: Ο ευρωστρατός (αυτό που λέγεται ευρωστρατός) έχει μία συγκεκριμένη αποστολή: Ειρηνευτικές αποστολές. Δεν κάνει επιχειρήσεις, δεν κάνει πόλεμο. Το τι είναι οι ειρηνευτικές αποστολές, είναι οι αποστολές Petersberg που καθορίζονται στη Συνθήκη.

Λοιπόν, για το θέμα αυτό, γι' αυτές τις αποστολές για τη χρησιμοποίηση των μέσων του NATO υπάρχει πρώτα ένα κείμενο. Το κείμενο το λεγόμενο των Βρυξελλών (είναι το παλιό κείμενο της Αγκυρας) στο οποίο υπάρχει μια προσθήκη στο άρθρο 2 και αυτό το κείμενο αποφασίσθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες και αποφασίσθηκε και εγκρίθηκε επίσης από το NATO την Παρασκευή (13/12).

Υπάρχει επιπλέον μία δήλωση: Τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου των Βρυξελλών, τα οποία περιέχουν τους όρους και τις προϋποθέσεις με τις οποίες συμμετέχουν πολιτικά οι χώρες, ποιο είναι το πολιτικό υπόβαθρο για τις αποφάσεις αυτές και εκεί ξεκαθαρίζονται αυτά τα θέματα τα οποία μας αφορούν.

Υπάρχει επιπροσθέτως η απόφαση του NATO που ελήφθη τη Δευτέρα (16/12) που είναι μόνη απόφαση του NATO για το πώς αυτό θα συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και υπάρχει και η κοινή δήλωση NATO – Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιέχει τις αρχές αυτές που σας ανέφερα.

Σύνολον, τέσσερα κείμενα. Και σ' αυτά που δεσμεύουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και σ' αυτά που δεσμεύουν το NATO απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν ξεκάθαρα όλες οι αρχές, τις οποίες έχουμε ζητήσει.

Επομένως, δεν υπάρχει τίποτε που να αποφασίσθηκε και το οποίο είναι εις βάρος της χώρας, το οποίο δημιουργεί αρνητικές συνθήκες.

Και όσον αφορά την Κύπρο, σας εξήγησα ποιος ακριβώς είναι ο περιορισμός. Είναι ο περιορισμός που αφορά τη συζήτηση για τη συμμετοχή του ΝΑΤΟ και τη συμμετοχή στις επιχειρήσεις όπου συμμετέχει το ΝΑΤΟ, διότι δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ Κύπρου και ΝΑΤΟ και δεν υπάρχει συμφωνία της Κύπρου για την αποκαλούμενη συμφωνία «Σύμπραξη για την Ειρήνη». Και δεν ισχύει μόνο για την Κύπρο αυτό. Ισχύει και για τη Μάλτα, η οποία βρίσκεται στην ίδια κατάσταση.

Για να κλείσω, θέλω να τονίσω ότι έχουμε κάνει ένα μεγάλο βήμα με τις αποφάσεις της Κοπεγχάγης και πιστεύω ότι η απόφαση της μεγάλης πλειοψηφίας μας είναι να παλέψουμε, να ολοκληρώσουμε αυτό το βήμα όλοι μαζί με ενότητα και με ομοψυχία.

Σας ευχαριστώ».